

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

**BRNĚNSKÉ NÁBŘEŽÍ - REHABILITACE
BRNĚNSKÝCH ŘEK A JEJICH BLÍZKÉHO OKOLÍ**

BRNO WATERFRONT - REHABILITATION OF RIVERS AND THEIR SURROUNDING
AREAS

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Petr Vrba

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. TOMÁŠ PAVLOVSKÝ, Ph.D.

BRNO 2017

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3504 Architektura a rozvoj sídel
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3501T014 Architektura a rozvoj sídel
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Petr Vrba
Název	Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí
Vedoucí práce	Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2016
Datum odevzdání	19. 5. 2017

V Brně dne 30. 11. 2016

doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Územní plán města Brna – výřez

Situace místa stavby – polohopis a výškopis

Brodesser, S. Staletími podél řeky Svitavy, 2005

Kuča, K. Brno 1991

Hálová-Jahodová, C. Brno, dílo přírody, člověka a dějin. 1975

Hon, Milan: Vývoj koncepce kompaktního bydlení. [s.l.] : Nakladatelství ČVUT, 2007. 26 s. ISBN 978-80-01-03742

Holl, Steven. Paralaxa.

Zadražilová, Miroslava: Intenzivní městské struktury, pojednání k disertační práci, 2010

Neufert Ernst: „Navrhování staveb“, Consultinvest Praha 2000

Související vyhlášky, technické normy a hygienické předpisy

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem diplomové je návrh veřejného prostoru - nábřeží v Brně. Brno má dvě řeky Svatku a Svitavu a ty je třeba rehabilitovat, navrhnout jejich úpravu a začlenit je do struktury města Brna. Výsledkem práce bude i návrh přilehlého okolí - návrh obytné ulice, čtvrti.

Diplomová práce bude obsahovat:

- Dokladovou část
- Urbanisticko - architektonickou studii
- Model

Výkresová část bude zpracována s využitím CAD, textová část a případné tabulkové přílohy budou zpracovány v textovém a tabulkovém editoru PC. Ve stanoveném termínu bude výsledný elaborát odevzdán vedoucímu diplomové práce v úpravě a kompletaci podle jednotných pokynů Ústavu architektury FAST VUT v Brně. Při zpracování diplomového projektu je nezbytné řídit se směrnici děkana č. 12/2009 vč. příloh č. 1,2,3: Úprava odevzdání a zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP) na FAST VUT.

Předepsané přílohy:

Seznam složek:

A.DOKLADOVÁ ČÁST

B.URBANISTICKÁ STUDIE:

- textová část A4 v předepsané podobě
- urbanistická studie v úměrném měřítku
- urbanistický detail v úměrném měřítku
- úplný projekt ve formátu A3, A2 nebo A1
- presentační plakát 700/1000mm na výšku

C.MODEL v úměrném měřítku

CD s dokumentací celého projektu

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT"

(nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Tématem diplomové práce „Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí“ je vytvořit urbanistický návrh v Brně Zábřdovicích na východním nábřeží řeky Svitavy. Úmyslem je využít potenciál daného území a nabídnout možnost lukrativního bydlení u řeky s obchodním parterem, službami, volnočasovým parkem včetně multifunkčního hřiště a především přístupu k řece Svitavě.

Řešené území, o rozloze 6,32 ha, je definované převážně ulicí Zábřdovickou a řekou Svitavou poblíž bývalého kláštera premonstrátů, který nyní slouží jako Vojenská nemocnice. V současnosti je území zastavěno převážně nízkopodlažními průmyslovými objekty se skladovací a expediční funkcí.

Navržená zástavba plynule navazuje svou strukturou na již existující objekty na východním i západním břehu řeky Svitavy v podobě čtyř až šesti podlažních bloků, které jsou pro tuto oblast charakteristické.

Park se napojuje na revitalizované východní nábřeží řeky Svitavy v místě nové pěší lávky spojující oba dva břehy a pobytových schodů. Ty slouží nejen jako místo pro setkávání a odpočinek, ale i jako protipovodňové opatření v případě nutnosti rozlivu vody. Podél řeky Svitavy je navržen chodník s uličním stromořadím a možností přístupu až k hladině řeky Svitavy.

KLÍČOVÁ SLOVA

Urbanismus, architektura, revitalizace, rehabilitace, brownfield, řeka Svitava, nábřeží, voda ve městě, přístup k řece, park, bloková struktura, město, pěší zóna, obytná zóna, ulice, stezka pro pěší, cyklotrasa, veřejný prostor, předprostor, kompozice, město, městská čtvrť, Brno, lávka, pobytové schody, promenáda, hřiště, sport, rekreace, parter, vnitroblok, hromadné parkování

ABSTRACT

The theme of the diploma thesis "Brno waterfront - rehabilitation of the Brno rivers and their surroundings" is creating an urban proposal in Brno, Zábřdovice, on the eastern waterfront of the Svitava river. The intention is to use the potential of the area and create the possibility of lucrative housing by river with a commercial ground floor, services, leisure time park with a multifunctional playground and easy direct access to the Svitava river.

The studied location, has an area of 6.32 hectares and is defined mainly by the Zábřdovická Street and the Svitava River near the former Premonstratensian Monastery, which now serves as a Military Hospital. At present, the location has mainly low-floor industrial buildings with storage and expedition functions.

The proposed buildings relate to existing buildings on the east and west banks of the Svitava River. They have the form of four to six storey blocks, which are

characteristic for this area.

The park connects to the revitalized eastern embankment of the river at the site of a new footbridge that connects both river sides and stairs. They provide space for meetings and relaxation, but also serve as a flood control in the event of a water inflow. Along the Svitava River there is a sidewalk with street alleyways and access to the river.

KEYWORDS

Urbanism, architecture, revitalization, rehabilitation, brownfield, Svitava River, waterfront, water in the city, river access, park, block structure, town, pedestrian zone, urban area, street, pedestrian walkway, Greenway, public space, front space, sitting stairs, promenade, playground, sport, recreation, parter, courtyard, collective parking

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

Bc. Petr Vrba *Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí*. Brno, 2017. 35 s., 46 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 15. 5. 2017

Bc. Petr Vrba
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu práce Ing. arch. Tomáši Pavlovskému, Ph.D., za cenné rady, připomínky a vstřícnost během konzultací a vypracování mé diplomové práce.

Velmi rád bych chtěl poděkovat také mé rodině a mým blízkým za velkou podporu během celého studia.

Bc. Petr Vrba
autor práce

OBSAH

- a) titulní list
- b) zadání VŠKP
- c) abstrakt v českém a angl. jazyce, klíčová slova v českém a angl. jazyce
- d) bibliografická citace VŠKP podle ČSN ISO 690
- e) prohlášení autora o původnosti práce
- f) poděkování
- g) obsah
- h) úvod
- i) průvodní zpráva
- j) závěr
- k) seznam použitých zdrojů
- l) seznam použitých zkratk a symbolů
- m) seznam příloh
- n) přílohy
- o) popisný soubor závěrečné práce
- p) prohlášení o shodě listinné a elektronické formy VŠKP

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá urbanistickým návrhem v Brně Zábrdovicích na východním nábřeží řeky Svitavy. Úmyslem je využít potenciál daného území a nabídnout možnost lukrativního bydlení u řeky s obchodním parterem, službami, volnočasovým parkem včetně multifunkčního hřiště a především přístupu k řece Svitavě. Řešené území, o rozloze 6,32 ha, je definované převážně ulicí Zábrdovickou a řekou Svitavou poblíž bývalého kláštera premonstrátů, který nyní slouží jako Vojenská nemocnice. V současnosti je území zastavěno převážně nízkopodlažními průmyslovými objekty se skladovací a expediční funkcí.

Navržená zástavba plynule navazuje svou strukturou na již existující objekty na východním i západním břehu řeky Svitavy v podobě čtyř až šesti podlažních bloků, které jsou pro tuto oblast charakteristické. Park se napojuje na revitalizované východní nábřeží řeky Svitavy v místě nové pěší lávky spojující oba dva břehy a pobytových schodů. Ty slouží nejen jako místo pro setkávání a odpočinek, ale i jako protipovodňové opatření v případě nutnosti rozlivu vody. Podél řeky Svitavy je navržen chodník s uličním stromořadím a možností přístupu až k hladině řeky Svitavy.

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

BRNĚNSKÉ NÁBŘEŽÍ

REHABILITACE BRNĚNSKÝCH ŘEK A JEJICH BLÍZKÉHO OKOLÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE KVĚTEN 2017

VEDOUCÍ PRÁCE ING. ARCH. TOMÁŠ PAVLOVSKÝ, PH.D. ▪ AUTOR BC. PETR VRBA
VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ ▪ FAKULTA STAVEBNÍ ▪ ÚSTAV ARCHITEKTURY

Obsah

- 1 OBSAH
- 2 HISTORICKÝ KONTEXT A CHARAKTERISTIKY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ
- 3 ANALÝZY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ
- 4 CHARAKTERISTIKA STÁVAJÍCÍCH OBJEKTŮ A MÍST
- 5 PROBLÉMOVÉ/NEVHODNÉ MÍSTA A OBJEKTY V ÚZEMÍ
- 6 OPODSTATNĚNÍ URBANISTICKÉHO NÁVRHU
- 7 NÁVRH PARKU V RÁMCI URBANISTICKÉHO DETAILU
- 8 URBANISTICKÝ NÁVRH
- 9 URBANISTICKÉ BILANCE

2 HISTORICKÝ KONTEXT A CHARAKTERISTIKY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

MĚSTSKÁ ČÁST ZÁBRDOVICE

Charakteristika

Zábrdovice se nacházejí bezprostředně na východ od historického jádra města. V současnosti má tato městská část, s počtem obyvatel přes 12 000, rozlohu 163, 55 ha a rozkládá se po obou březích řeky Svitavy. Katastrální území Zábrdovic je rozděleno mezi městské části Brno-sever, Brno-střed a Brno-Židenice.

Charakter čtvrti je díky své poloze výrazně městský s velice hustou zástavbou a několika vysoce vytíženými dopravními komunikacemi. V zástavbě převažují spíše historické domy se dvěma a více podlažími. Ty však ve většině případů vyžadují údržbu.

Nejvýznamnějšími komunikacemi jsou ulice Cejl a neméně významná komunikace Zábrdovická, které tvoří osu Zábrdovic. Podél těchto silnic se nachází spousta maloobchodů, prodejen, hospod a restaurací. Na území Zábrdovic se mimo jiné nachází i budova okresního soudu Brno-venkov a Finanční úřad Brno I a III a radnice městské části Brno-sever.

V prostorách bývalé továrny Vlněna, na západní straně od řeky Svitavy, se dnes nachází hypermarket Albert. Továrna Vlněna vyhořela v roce 2001.

Podél ulice Zábrdovická se nachází areál Vojenské nemocnice Brno. Ta zde byla definitivně přesunuta roku 1784 do prostorů kláštera premonstrátů z rozkazu Josefa II. Součástí bývalého kláštera je i římskokatolický kostel Nanebevzetí Panny Marie. Dále Městské lázně Zábrdovice, které jsou známé i v zahraničí jako pamětihodnost funkcionalistické architektury. Na ulici Lazaretní, severně od Vojenské nemocnice Brno, začíná rozsáhlý areál kdysi významné Zbrojovky Brno.

Severní hranici Zábrdovic tvoří ulice Francouzská, Vranovská, Jugoslávská a Merhautova, které jsou dalšími dopravně významnými komunikacemi. Za zmínku určitě stojí Svitavský náhon, který je posledním zachovaným říčním náhonem v Brně.

Ve čtvrti je i početná romská komunita, díky které si mezi brněnskými obyvateli vysloužila přezdívku Brněnský Bronx.

Historický přehled

V minulosti existovalo na území Zábrdovic několik katastrálních území jako Josefov, Na Hrázi a Příkop, Kožená Dolní a Horní Cejl, Židenice a nikdy nezastavěná část území Brno-město.

Zábrdovice byly původně vesnicí, která byla k Brnu připojena 6. července 1850. Jejich první zmínka pochází z roku 1237, avšak vznik zábrdovického kláštera se datuje k roku 1209.

Název Zábrdovice vznikl při události výstavby kláštera, neboť dělníci, které poskytl moravský šlechtic Lev z Klobouk, přišli zpoza Ždánického lesa, tedy zpoza nějakých brdů (Zábrdovice).

Vlastní Zábrdovice se skládaly ze dvou vesnických sídelních celků, které oddělovala řeka Svitava. Současná rozloha a hranice Zábrdovic byly definovány koncem 60. let 20. století v důsledku druhé katastrální reformy Brna. Do té doby tomu bylo úplně jinak, což je i patrné z historických map. Zábrdovice přišly o část katastru Husovic, Černých Polí, Trnité, Černovic a Židenic. Naopak získala jejich současnou západní část.

V 19. století docházelo stále více k zahušťování a vzájemnému srůstání zástavby v západní části Zábrdovic, až vznikl jednotný urbanistický celek. Na východním břehu řeky Svitavy však obytná zástavba spíše ustoupila továrním budovám.

ŘEKA SVITAVA

Délka toku řeky Svitavy činí 97 km, čímž se řadí na 24. místo v délce řek na území České republiky. Její pramen se nachází u obce Javorník nedaleko Svitav. Před Brnem protéká obcemi Letovice, Boskovice, Blansko a Adamov.

K soutoku s řekou Svatkou dochází na jihu Brna u Přízřenic. Významným přítokem je řeka Punkva, která do Svitavy ústí v Blansku.

Ve srovnání s řekou Svatkou, je charakter řeky Svitavy méně nápaditý. Městem Brnem protéká od severu k jihu a významnou roli sehrála během industrializace ke konci 19. století. Kolem řeky vznikly průmyslové areály, což způsobilo značné znečištění řeky a postupné narovnání toku. Oproti minulosti se její tok Brnem podstatně změnil. Ve 13. století byl na Svitavě vybudován říční náhon.

Svitavský náhon je v současnosti částečně stále v provozu a slouží jednak jako recipient pro menší toky a drenáže okolo původního koryta řeky a dále jako zdroj vody pro některé přežívající průmyslové podniky na jeho březích. Právě regulace řeky Svitavy způsobila převážný zánik náhonu.

Původně mělo dojít pouze k úpravě koryta v úseku od Radlasu k ulici Olomoucké, zde řeka Svitava tvořila tři velké zákruty. Avšak již v roce 1827 leželo podél řeky mnoho důležitých brněnských továren a taky státní dráha působila nátlak na samotnou obec, neboť potřebovala propojit Brno s Prahou. Jenom příprava tohoto projektu trvala 20 let. Nakonec došlo k regulaci řeky již od Zábrdovického mostu a k odsunu soutoku s již zregulovanou řekou Svatkou až k Dolním Heršpicím.

Projekt se uskutečnil v letech 1848 až 1851. Podoba Svitavy byla změněna k nepoznání. Došlo k prohloubení a zúžení koryta řeky se strmými břehy, ale především k lineárnímu napřímění přirozeně zvlněného toku.

Řeky protékající městem mají velký potenciál a jejich nábřeží jsou velmi cenná a lidmi oblíbená a vyhledávaná místa k odpočinku či sportování. Současný stav toku řeky a nábřeží však nemá zcela takový charakter. Pozitivní je přítomnost mezinárodní

cyklotrasy Greenway K-M-W, která vede podél toku od severu k jihu střídavě po obou březích až k soutoku s řekou Svratkou a dále.

V současnosti se zde konají dobrovolnické akce v podobě úklidů břehů řeky nebo konání festivalů či zábavných akcí. Snahou těchto programů je, aby nebyla řeka vnímána jako bariéra, ale naopak jako spojnice mezi jednotlivými městskými čtvrtěmi. Součástí těchto akcí bývají i prohlídky historických objektů poblíž řeky jako jsou např. kostel Nanebevzetí Panny Marie, Zderadův sloup, Brněnská městská jatka a další.

Součástí diplomové práce je v rámci řešeného území vytvořit návrh revitalizace nábřeží řeky Svitavy a její vyšší zpřístupnění pro obyvatele.

3 ANALÝZY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

DOPRAVNÍ SITUACE

Ulice Zábrdovická patří do II. kategorie městských tříd s funkcí dopravně obslužnou. Je páteří osou Zábrdovic a navazuje na ulice Cejl, Vranovská a Bubeníčкова. Jsou zde zastávky MHD pravidelných tramvajových linek č. 2, 3 a autobusu 64. V době dopravní špičky je výrazně zatížená a dochází zde ke kolonám. Ulice je obousměrná s jedním silničním pruhem v každém směru. Svou šířkou výrazně limituje postranní chodníky pro pěší, které nejsou v určitých místech dostatečně naddimenzované. Stav postranních ulic a parkovacích stání vyžaduje rekonstrukci a lepší řešení pro parkování v rámci Vojenské nemocnice.

PODLAŽNOST

Charakter území je tvořen převážně tří až čtyř podlažními bytovými domy, které dohromady tvoří většinou uzavřené bloky s šikmými střechami. Objekty s více nadzemními podlažími se nacházejí převážně podél ulice Zábrdovické a Cejlu. Tyto objekty plní většinou funkce lehké výroby, expedice a administrativy.

Největší výškovou dominantu tvoří jednoznačně kostel Nanebevzetí Panny Marie svými dvěma věžemi se zvony a cibulovým zakončením, které dominují nejen samotnému průčelí, ale i okolí podél ulice Zábrdovické na západním břehu řeky Svitavy. Kostel patří mezi nejhodnotnější raně barokní stavby v Brně a je jedním z nejstarších výtvorů G. P. Tencally na Moravě.

FUNKČNÍ ČLENĚNÍ

V oblasti řešeného území se nachází převážně objekty pro skladování a lehkou výrobu v podobě nízkopodlažních hal. Budovy brněnské výroby Plsti a Hlubny jsou dnes využívány několika společnostmi, avšak výroba zde již neprobíhá. Mimo expedici a obchod zde dochází i k činnostem jako je vyučování cizích jazyků, jógy a jiným aktivitám. Bývalá budova textilky Moravan byla přeměněna na loftové bydlení s integrací administrativy. Je zde i fotbalové hřiště, které využívá ČAFC Židenice.

V rámci dotčeného území se nachází Vojenská nemocnice Brno, která slouží armádě i veřejnosti jako spádová nemocnice. V blízkosti kostela Nanebevzetí Panny Marie se vyskytuje římskokatolická farnost a Dětský dům, který slouží převážně pro romské děti a mládež do 26 let. Severně od ulice Lazaretní začíná areál bývalé Zbrojovky Brno.

V blízkém okolí, na východním břehu řeky Svitavy, převládá funkce bydlení s několika obchodními prodejny či službami, které jsou většinou součástí parteru. Vyskytují se zde i památkově chráněné objekty a to funkcionalistické Městské lázně, anebo Tyršova základní škola.

Samotná ulice Zábrdovická však trpí absencí malých obchodů, restaurací, kaváren a jiných služeb, které by zde lákaly obyvatele a návštěvníky. V nedaleké vzdálenosti se nacházejí hypermarkety Albert (západní břeh Svitavy) a Kaufland (východní břeh Svitavy).

ZMĚNY V ÚZEMNÍM PLÁNU

V rámci urbanistického návrhu, pro změnu využití řešeného území v Zábrdovicích o rozloze 6,32 ha, by bylo zapotřebí změnit funkční typy jednotlivých ploch. Nedochozí zde však k výrazně rozdílným změnám pro využití. Zůstávají zde plochy smíšené, plochy pro rekreaci a plochy městské zeleně. Výraznější změnou jsou zde plochy bydlení v podobě čtyř uzavřených bloků v rámci řešeného území a dvou bloků v území dotčeném.

4 CHARAKTERISTIKA STÁVAJÍCÍCH OBJEKTŮ A MÍST

KLÁŠTER PREMONSTRÁTŮ

Klášter v románském slohu byl založen roku 1209 moravským šlechticem Lvem z Klobouk. V roce 1784 byl zrušen z rozkazu Josefa II. a byla zde zřízena vojenská nemocnice. V současnosti jsou zde oddělení vojenské nemocnice.

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

Kostel byl postaven v letech 1661-1669 podle projektu G. P. Tencally. Ke kostelu přiléhá osmiboká kaple Panny Marie Čenstochovské, kterou postavil v r. 1755 M. Grimm.

KOSTEL SVATÉ KUNHUTY

Je nejstarší částí klášterního areálu. Byl postaven v letech 1209-1211 v románském slohu. Kostelík byl osvěcen a sloužil jako skladiště vojenské nemocnice. V současnosti plní funkci lékárny vojenské nemocnice.

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST, DĚTSKÝ DŮM

Farnost je územním společenstvím římských katolíků v rámci děkanátu Brno brněnské diecéze. Posláním Dětského domu je nabídnout romským dětem a mládeži do 26 let osobní rozvoj, seberealizaci a orientaci na hodnoty, které zmírňují sociální vyloučení.

AREÁL VOJENSKÉ NEMOCNICE

Roku 1784 se uskutečnil definitivní přesun vojenské nemocnice do kláštera premonstrátů. Ve 30. letech 20. st. došlo k rozšíření areálu. Roku 1950 došlo k dalšímu doplnění areálu podél ulice Lazaretní. Od roku 1994 slouží armádě i veřejnosti jako spádová nemocnice.

AREÁL ZBROJOVKY BRNO

Zbrojovka Brno je česká firma a výrobce zbraní, která však vyráběla i jiné průmyslové výrobky a automobily. Firma byla založena roku 1918, během 2. sv. války byla vážně poškozena. V roce 1945 zde byl vyroben první prototyp traktoru Zetor Z-25. Od roku 2003 začíná firma krachovat, a tak došlo roku 2006 k ukončení výroby zbraní. V roce 2008 byl areál o rozloze 22,5 ha vydražen slovenskou holdingovou společností J&T a v současnosti je areál využíván několika společnostmi.

BRNĚNSKÁ TOVÁRNA PLSTÍ

První výroba plstí se datuje k roku 1865. Společnost Brněnská továrna plstí, s.r.o. byla založena roku 2000. Samotná 5ti podlažní budova je nezávadná a svým charakterem i vhodná pro návrh nového využití území. V návrhu se počítá však s funkcí sportovní a vzdělávací jako je např. interaktivní středisko pro děti a mládež, expozice, zábava, sportoviště. V současnosti je využití budovy multifunkční, k výrobě zde ale nedochází. V přilehlém areálu jsou skladovací a expediční haly i jiných společností.

BUDOVA HLUBNÝ - CHEMICKÉ VÝROBNÍ DRUŽSTVO

Jedná se o 5ti podlažní budovu s administrativní, skladovací a expediční funkcí. Tvarově, umístěním i svou administrativní funkcí je vhodná pro návrh nového využití území. Je však nutná rekonstrukce a mírná přestavba.

BÝVALÁ TEXTILKA MORAVAN

5ti podlažní budova bývalé továrny koberců z 19. století. Během 2. sv. války byla částečně poškozena. V současné době je výroba zcela zastavena, budova je zrekonstruována a slouží jako loftové bydlení se začleněnou administrativní funkcí.

MĚSTSKÉ LÁZNĚ

Objekt lidových lázní, který byl postaven roku 1882 architektem Bohuslavem Fuchsem na místě původních lázní. Lázně jsou známé i v zahraničí jako pamětihodnost funkcionalistické architektury.

TYRŠOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Základní škola je památkově chráněná. Byla postavena jako pokusná škola obecná v letech 1931 - 1932 podle projektu architekta Oskara Pořízky. V roce 1994 došlo k rekonstrukci budovy.

SPORTOVIŠTĚ ČAFC ŽIDENICE

V řešeném území se nachází tréninkové hřiště pro mládež klubu ČAFC Židenice. V návrhu nového využití území se s jeho zachováním nepočítá. Hřiště bude částečně nahrazeno multifunkčním hřištěm v návaznosti na nově využitou budovu továrny plstí. Pro fotbalové tréninky může být využit nedaleký židenický sportovní stadion.

SUPERMARKET ALBERT

Supermarket se nachází v řešeném území v rámci diplomové práce kolegy Bc. Adama Vrány. Počítá se s jeho zachováním a proto je nutno respektovat jeho přítomnost, která ovlivňuje širší okolí.

ZÁBRDOVICKÝ MOST

Most spojuje Cejl se Zábrdovickou ulicí. Jeho název byl schválen 3. 10. 1991. Roku 1928 došlo k prodloužení trasy tramvaje po Zábrdovické ulici.

5 PROBLÉMOVÉ/NEVHODNÉ MÍSTA A OBJEKTY V ÚZEMÍ

NEVHODNÉ OPLOCENÍ FARNÍ ZAHRADY

Farní zahrada je v současnosti oplocená cihelnou zdí, která je obrostlá křovinami a stromy. Bylo by vhodné upravit tento způsob oplocení a otevřít alespoň částečně areál zahrady i pro veřejnost k nahlédnutí.

NEUZAVŘENOST NEMOCNIČNÍHO AREÁLU, NEVHODNÝ VSTUP

Hlavní vstup do nemocničního areálu není svým charakterem přehledný a reprezentativní.

NEVHODNĚ VYUŽITÁ OPLOCENÁ PLOCHA V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Plocha slouží pro skladování a částečně parkování. Mohlo by zde dojít k výstavbě nárožního domu anebo vzniku veřejného prostoru.

NEVHODNĚ TVAROVANÉ A NEUZAVŘENÉ NÁROŽÍ

Jedná se o část Vojenské nemocnice. Nyní je zde vjezd do nemocničního areálu sloužící pro zásobování, který lze umístit vhodněji. Sousední budova s administrativní funkcí je nevhodná svým charakterem vůči okolí. Dochází zde k absenci nároží, které by dotvářelo ulici Zábrdovickou a uzavíralo nemocniční areál.

NEVYUŽITÝ OTEVŘENÝ PROSTOR

V předprostoru autoservisu mezi Městskými lázněmi a Vojenskou nemocnicí je v současnosti otevřený prostor, který je nadbytečný. Schází zde dotvoření uliční čáry.

NEVHODNÉ USPOŘÁDÁNÍ BUDOV A JEJICH FUNKCE

Jedná se o budovy automobilových servisů. Výškově jsou rozdílné a mají odlišný charakter. Jsou situovány ve velmi těsné blízkosti k památkově chráněným Městským lázním.

NEDEFINOVANÉ NÁROŽÍ

Místo, kde se v současnosti v odsunuté budově nachází kožní oddělení Vojenské nemocnice. Schází zde dotvoření nároží a uzavření stávajícího bloku. Toto oddělení může být přesunuto do nemocničního areálu v rámci návrhu.

NEVHODNÉ VYUŽITÍ A ZAHRAZENÁ PLOCHA V PŘEDPROSTORU BÝVALÉ TEXTILKY MORAVAN

Nachází se zde soukromé parkování, které je oploceno masivní vysokou stěnou. Opět zde schází dotvoření uliční čáry a nároží.

BUDOVY SVÝM CHARAKTEREM NEVHODNÉ PRO BUDOUCÍ NÁVRH VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Jedná se o 4 podlažní budovy z 19. století, které bohužel svým charakterem narušují okolní zástavbu a nedají se zapojit do nového návrhu.

NÍZKOPODLAŽNÍ DOSTAVBA VÝROBNY PLSTI NEDOSTATEČNĚ DEFINUJÍCÍ NÁROŽÍ

Tato 3 podlažní část objektu byla přistavěna po požáru ve 20. století. Jedná se o důležitý moment při příjezdu do území přes Zábrdovický most z Cejlu. Svým charakterem není zcela vhodná pro svou dominantní polohu.

AREÁL NÍZKOPODLAŽNÍCH SKLADOVACÍCH HAL S LEHKOU VÝROBOU

Území s velmi vysokým potenciálem u řeky Svitavy, které je nevhodně využité.

VEDENÍ VN NA NÁBŘEŽÍ ŘEKY SVITAVY

Nábřeží podél řeky Svitavy je velmi cenné. Je snahou vedení VN přemístit.

NEVHODNÉ VYUŽITÍ NEZASTAVĚNÁ PLOCHA, PLOCHA URBÁNNÍCH LAD

Území s velmi vysokým potenciálem na východním břehu řeky Svitavy.

NEVHODNÉ PŘÍSTUPNÉ NÁBŘEŽÍ ŘEKY SVITAVY

Je zde absence chodníku pro pěší a možnosti příjemného pobytu. Přístup k řece Svitavě je nedostatečný.

6 OPODSTATNĚNÍ URBANISTICKÉHO NÁVRHU

ZACHOVÁNÍ OBJEKTŮ A JEJICH ZAKOMPOUNOVÁNÍ DO NÁVRHU

BUDOVA BRNĚNSKÉ TOVÁRNY PLSTI

Jedná se o objekt z druhé poloviny 19. století, který prošel rekonstrukcí. Svým tvarem, polohou i estetikou je vyhovující. Vytváří hodnotné nároží při vstupu na východní břeh řeky Svitavy přes Zábrdovický most. Drží uliční čáru a částečně brání prostupu hluku do řešeného území směrem na jih. Dalším smyslem konverze budovy továrny plstí je zachování stopy původní atmosféry a kouzla industriální architektury, která bude i nadále dalším generacím připomínat průmyslovou historii v Zábrdovicích.

V rámci řešení diplomové práce se však počítá se změnou jeho funkčního využití. Ze současného objektu, který slouží převážně pro administrativu, skladování, expedici a lehkou výrobu by se tak mohlo stát vzdělávací a sportovní centrum pro děti a mládež, jehož součástí by byly interaktivní expozice a venkovní multifunkční hřiště.

BUDOVA HLUBNY

Nachází se zde několik firem, které zde mají převážně svá administrativní a expediční zastoupení. Svým umístěním, tvarem i výškou vyhovuje urbanistickému návrhu a tak je možné jej zakomponovat do nového uzavřeného bloku. V návrhu se uvažuje s novou funkcí bydlení sloučenou s lehkou administrativou. Je však nutná rozsáhlá rekonstrukce

BUDOVA TEXTILKY MORAVAN

Tato budova prošla v letech 2003 až 2005 výraznou rekonstrukcí. Z chátrající prázdné budovy bývalé textilní továrny zde tak došlo k loftovému bydlení se začleněnou administrativní a obchodní funkcí. Tento objekt nevyžaduje téměř žádné úpravy a je možné jej zakomponovat do návrhu v podobě uzavřeného bloku. Celkové náklady na rekonstrukci činily 85 mil. Kč.

VYTVOŘENÍ ULIČNÍ ČÁRY PODÉL ULICE ZÁBRDOVICKÉ

Stávající situace po stranách ulice Zábrdovické neodpovídá jejímu charakteru. Nachází se zde spousta otevřených a nevhodně využitých prostorů v podobě oplocených parkovišť, zpevněných ploch s občasnou zelení a stavebních proluk. Chybí zde samotná definice ulice, kterou způsobuje ubíhající zástavba a absence nároží.

Součástí urbanistického návrhu je právě vytvoření uliční čáry výstavbou objektů, které jsou navrženy převážně v dotčeném území. Tímto návrhem dochází také k uzavření areálu Vojenské nemocnice a přesunutí jejího kožního oddělení ze samostatného objektu v místě ubíhajícího nároží do areálu nemocnice.

V předprostoru budovy bývalé textilky Moravan je na místě stávajícího parkoviště navržena sedmi podlažní administrativní budova, která vytváří další důležité nároží a svým tvarem a výškou představuje orientační bod pro danou lokalitu. Kolem stávajícího parkoviště se nachází vysoká betonová zeď, která není zcela vhodná.

DOTČENÉ ÚZEMÍ, PROPOJENÍ SEVERNÍ A JIŽNÍ ČÁSTI ODDĚLENÉ ULICÍ ZÁBRDOVICKOU

V rámci dotčeného území došlo mimo uzavření nemocničního areálu taky k návrhu blokové výstavby, která by svým charakterem navazovala na výstavbu v řešeném území v jižní části dané oblasti. Dochází tak ke vzniku dvou nových ulic, které tvoří spojnici řešeného a dotčeného území.

POHLEDOVÉ OSY

Kostel Nanebevzetí Panny Marie a Tyršova základní škola, která je funkcionalistickou památkou, tvoří bezpochyby významné a cenné objekty v území. V urbanistickém návrhu zakončují dvě pohledové osy, které jsou jeho podstatnou součástí. Tyto osy se potkávají v místě navrženého parku a dvou nároží s obchodním parterem a službami. Došlo tak i k rozvržení základní uliční sítě včetně umístění blokové výstavby s ohledem na orientaci vůči světovým stranám.

PARK

V severozápadní části řešeného území je navržen volnočasový park, který je ze severní části uzavřen a částečně odhlučněn bývalou Brněnskou továrnou plstí, která je součástí urbanistického návrhu. Dále je park definován navrženou blokovou výstavbou z východní a jižní strany a řekou Svitavou ze strany západní. Podél parku je navržen obchodní parter včetně služeb, kaváren a restaurací. Hlavní vstupy nejen do parku, ale i do řešené území, jsou situovány ze severní strany od Zábrdovického mostu, dále od zastávky MHD Vojenské nemocnice a přes navrženou pěší lávku, která je spojnici obou břehů řeky Svitavy. Všechny tyto tři vstupy ústí zcela anebo částečně přes navržený park. Tento park tak získává ještě na větším významu nejen pro místní obyvatele, ale i návštěvníky, pacienty z nemocnice či náhodné kolemjdoucí.

Jeho součástí je také multifunkční venkovní hřiště v návaznosti na novou sportovní a vzdělávací funkci bývalé továrny plstí. Dále dětské hřiště a workoutové hřiště pro protažení a posilování. Parkem procházejí dvě hlavní betonové stezky. Zbylé jsou navrženy z mlatu.

Úmyslem je přilákat do území více lidí a nabídnout jim místo pro odpočinek, setkávání se a možnosti volnočasových a sportovních aktivit.

NÁBŘEŽÍ ŘEKY SVITAVY

Východní nábreží řeky Svitavy je lemováno navrženým chodníkem z žulové dlažby. Ten začíná již od Zábrdovického mostu a pokračuje dále směrem na jih, kde se napojuje na stávající chodník. Pro zpříjemnění a poskytnutí úkrytu před sluncem je podél nábreží navrženo stromořadí z listnatých stromů. Přístup k samotné řece je umožněn sestupujícím chodníkem a pobytovými schody, které jsou situovány v návaznosti na pěší lávku, obchodní parter a park. Na západním břehu je v současnosti vedena mezinárodní cyklotrasa K-M-W.

BLOKOVÁ ZÁSTAVBA

Řešené území se nachází na rozhraní tří městských částí: Brno-sever, Brno-střed a Brno-Židenice. Ve všech těchto městských částech převládá bloková zástavba, která je na několika místech podél řeky Svitavy přerušena strukturou průmyslových areálů v podobě nízkopodlažních hal. Po odstranění této průmyslové části z řešeného území v rámci urbanistického návrhu tak došlo k navázání na stávající okolní blokovou zástavbu v podobě čtyř uzavřených bloků se čtyřmi až šesti podlažními.

Jako funkční využití zde jednoznačně převládá bydlení, jehož kvalita je diferenciována v závislosti na polohu a umístění v rámci světových stran a polohy řeky.

V parteru se nacházejí obchody, restaurace, kavárny a jiné služby. Některá nároží jsou doplněna službami v podobě hostelu, lékařského domu, administrativou a jinými.

V rámci 1NP je umístěno nadzemní parkoviště, které zasahuje do poloviny hloubky 1NP. Ve zbylé části se nacházejí obchody, byty, technické místnosti či sklepy a jiné úložné prostory. Střecha parkoviště je zatravněna a dostatečně zahrnuta hlínou pro možnost výsadby menších stromů. Vnitrobloky jsou navrženy pro místní obyvatele s vymezenými prostory pro soukromé zahrádky.

7 NÁVRH PARKU V RÁMCI URBANISTICKÉHO DETAILU

Urbanistický detail se zabývá především návrhem parku o výměře 61 arů, který je situovaný v severozápadní části řešeného území, včetně východního nábreží řeky Svitavy. Park je definován zachovanou budovou bývalé továrny plstí, navrženou blokovou zástavbou a řekou Svitavou. V rámci navržené zástavby se okolo parku nachází parter s obchody, restauracemi, kavárnami a službami.

Parter je součástí významné kompoziční osy, kterou uzavírá kostel Nanebevzetí Panny Marie včetně osmiboké kaple Panny Marie Čenstochovské. Je zde také hlavní vstup nejen do samotného parku, ale i do řešeného území, jehož součástí je stávající zastávka MHD Vojenská nemocnice.

Navržený park má svým charakterem sloužit nejen pro místní obyvatele, ale i pro lidi z blízkého okolí, studenty nedaleké Tyršovy základní školy, pacienty Vojenské nemocnice či náhodné kolemjdoucí. Součástí parku je i východní nábřeží řeky Svitavy, po kterém vede vydlážděná stezka pro pěší. V místě navržené pěší lávky propojující východní a západní břeh řeky, jsou umístěny pobytové schody s orientací na jižní stranu pro trávení volného času a odpočinku s výhledem na řeku. V úrovni hladiny řeky vede stezka, která se později opět napojuje na stezku podél nábřeží.

Parkem vedou dvě hlavní trasy z dilatovaného betonu. Zbylé jsou z mlatu či jeho imitace v podobě polyuretanové pryskyřice.

V parku je navrženo multifunkční hřiště, které je součástí zachovalé budovy bývalé továrny plstí, jež byla zakomponována do urbanistického návrhu. V rámci této budovy s průmyslovým charakterem, však došlo ke změně z výrobní, skladovací a administrativní funkce na funkci sportu a vzdělání. Nachází se zde interaktivní centrum pro děti a mládež, jehož součástí je rodinný zábavní park s atrakcemi, hracími hřišti, stálými i dočasnými expozicemi. Probíhá zde i výuka cizích jazyků, logopedie a hlídání dětí.

Venkovní hřiště s rozměry 40 x 20 m slouží v určitých hodinách i pro veřejnost a je určeno pro kopanou, volejbal, tenis a streetball. Poblíž nábřeží se nachází plocha s workoutovým hřištěm pro posilování a protažení. V jádru parku je v místě křížení cest umístěno pítka poblíž dětského hřiště. Veřejné záchody jsou součástí budovy s interaktivním centrem. Možnost občerstvení nabízejí restaurace, kavárny a bistra umístěné v parteru okolo parku.

8 URBANISTICKÝ NÁVRH

NAVRŽENÁ ZÁSTAVBA

Navržená zástavba má **charakter městských uzavřených bloků** se 4 až 6 nadzemními podlažími. První nadzemní podlaží s konstrukční výškou 3,85 m slouží mimo komerční účely a služby převážně pro nadzemní rezidentní parkování. Ostatní nadzemní podlaží mají konstrukční výšku 3,15 m. Světlá výška v bytech tak činí 2,85 m. Je zde počítáno s rezervními prostory pro rozvody sítí a VZT.

DISPOZICE BYTŮ

V urbanistickém návrhu se vyskytují s ohledem na orientaci vůči světovým stranám a umístění v rámci řešeného území převážně tři typy bytových jednotek. Jsou to byty s dispozicemi 1+kk, 2+kk a 3+1.

V jedné bytové sekci o délce 20 m a hloubce 13 m jsou mimo společné komunikační jádro umístěny kombinace dvou bytů s dispozicemi 3+1 anebo tří bytů s dispozicemi 3+1 (2 krát) a 2+kk.

V bytových sekcích, které jsou svou hloubkou 10,6 m orientovány S/J jsou navrženy tři bytové jednotky s dispozicemi 1+kk. Tyto byty jsou přístupné ze společné horizontální komunikace umístěné vždy na severní straně.

Vnitrobloky, ve kterých se nacházejí i soukromé zahrádky, jsou přístupné vždy z druhého nadzemního podlaží každé bytové sekce ze společných komunikací anebo z prostor nadzemního parkoviště v rámci prvního nadzemního podlaží.

DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ, PARKOVÁNÍ

V urbanistickém návrhu jsou navrženy převážně komunikace s dopravními prostory o šířce 17 m pro obousměrný provoz a 15 m pro jednosměrný provoz. Součástí dopravního prostoru jsou i podélná parkovací stání a stání pro obsluhu a zásobování.

Hromadné parkování pro rezidenty je navrženo v každém bytovém bloku v rámci 1. nadzemního podlaží. Díky vyšší konstrukční výšce je stropní konstrukce garáží zahrnuta hlínou, takže slouží místním obyvatelům jako zatravněný dvůr.

Garáže zasahují do půl hloubky bloku střídavě se sklepními a technickými prostory. Kromě hlavního vjezdu do garáží, který je společný s výjezdem, jsou přístupné vždy z každého vstupu v rámci jedné bytové sekce a taky nákladovými výtahy, které slouží pro obsluhu vnitrobloku. Vjezdy do hromadných garáží jsou sdruženy s výjezdy.

V řešeném území je tak k dostupnosti téměř 400 standartních krytých parkovacích míst. V rámci dotčeného území, které se nachází na severu mezi Městskými lázněmi a Vojenskou nemocnicí, je možno navrhnout parkovací dům anebo vícepodlažní podzemní parkování, které by bylo součástí bytových bloků.

Současná strategie města Brna počítá s postupným snižováním individuální dopravy v městě se snahou zlepšení kvality a dostupnosti MHD, cyklotras a parkovišť typu park and ride.

9 URBANISTICKÉ BILANCE NÁVRHU

ZASTAVĚNÁ A HRUBÁ PODLAŽNÍ PLOCHA PRO SKUPINY FUNKČNÍCH PLOCH

	ZP	HPP
PLOCHY VŠEOBECNÉHO BYDLENÍ (BO)		
- NÁVRHOVÉ PLOCHY V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	5065 m ²	53 250 m ²
- NÁVRHOVÉ PLOCHY V DOTČENÉM ÚZEMÍ	3000 m ²	22 865 m ²
- STABILIZOVANÉ PLOCHY	1190 m ²	5960 m ²
SMÍŠENÉ PLOCHY OBCHODU A SLUŽEB (SO)		
- NÁVRHOVÉ PLOCHY V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	5480 m ²	12 350 m ²
- NÁVRHOVÉ PLOCHY V DOTČENÉM ÚZEMÍ	1650 m ²	2760 m ²
- STABILIZOVANÉ PLOCHY	1320 m ²	5460 m ²
HROMADNÉ GARÁŽE		
- V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	13 220 m ²	13 220 m ²
- V DOTČENÉM ÚZEMÍ	4360 m ²	4360 m ²
PLOCHY PRO VEŘEJNOU VYBAVENOST		
- OBLAST CÍRKEVNÍ (OC)		
- STABILIZOVANÉ PLOCHY	1575 m ²	1960 m ²
- OBLAST ŠKOLSTVÍ, SPORTU A TĚLOV. (OS)		
- STABILIZOVANÉ PLOCHY	1550 m ²	6925 m ²
- OBLAST VEŘEJNÉ SPRÁVY (OV)		
- NÁVRHOVÉ PLOCHY V DOTČENÉM ÚZEMÍ	1465 m ²	5860 m ²
- STABILIZOVANÉ PLOCHY	10 515 m ²	38 540 m ²
PLOCHY PRO REKREACI A SPORTOVIŠTĚ (RS)	810 m ²	810 m ²
CELKEM	51 200 m²	174 320 m²

**ZASTAVĚNÁ PLOCHA NOVÝCH OBJEKTŮ
(ŘEŠENÉ ÚZEMÍ VČETNĚ ÚZEMÍ DOTČENÉHO)**34 635 m²**CELKOVÁ ROZLOHA ÚZEMÍ (BP)
(ŘEŠENÉ ÚZEMÍ VČETNĚ ÚZEMÍ DOTČENÉHO)**133 945 m² = 13,4 ha**INDEX ZASTAVĚNÉ PLOCHY (IZP)
(PRO ÚZEMÍ JAKO CELEK)**

IZP = ZP : BP = 51 200 : 133 945

0,38

**INDEX PODLAŽNÍ PLOCHY (IPP)
(PRO ÚZEMÍ JAKO CELEK)**

IPP = HPP : BP = 174 320 : 133 945

1,30

KAPACITY ÚČELOVÝCH JEDNOTEK**BYDLENÍ**

- Užitná plocha bytů včetně stávajících	69 765 m ²
- Počet bytů	1000
- Předpokládaný počet obyvatel	2450
- Předpokládaný počet automobilů (rezidenti)	1190

KOMERČNÍ PROVOZY OBCHODU A SLUŽEB

- Užitná plocha	5760 m ²
-----------------	---------------------

ADMINISTRATIVA

- Užitná plocha	7075 m ²
-----------------	---------------------

**PŘEDPOKLÁDANÁ HUSTOTA OSÍDLENÍ
(V RÁMCI ŘEŠENÉHO I DOTČENÉHO ÚZEMÍ)**

183 obyv./ha

ZÁVĚR

Navržená zástavba plynule navazuje svou strukturou na již existující zástavbu na východním i západním břehu řeky Svitavy v podobě čtyř až šesti podlažních bloků, které jsou pro tuto oblast charakteristické.

Urbanistický návrh využívá přítomnosti hodnotných objektů, jako jsou kostel Nanebevzetí Panny Marie, který je součástí bývalého kláštera premonstrátů, anebo památkově chráněné Tyršovy základní školy. Ty zakončují dvě hlavní kompoziční osy, jež se setkávají v navrženém parku v severozápadní části řešeného území. Součástí řešení jsou 3 pětipodlažní objekty podél jižní strany ulice Zábrdovické, které byly zachovány s částečně pozměněnou funkcí. Návrh urbanistického řešení je dále rozšířen o dotčené území, které se nachází převážně na severovýchodní straně od ulice Zábrdovické.

Návrh změny na využití této části napomáhá propojit jižní a severní území oddělené ulicí Zábrdovickou, utvoření její uliční čáry a dotvoření několika nároží, která zde chybí.

Převládající funkcí v návrhu je bydlení, které je doplněno obchody a službami převážně na nárožích a v parteru. Součástí kompoziční osy park-kostel je komerční parter v podobě několika obchodů, restaurací, kaváren a služeb. Ten se napojuje na revitalizované východní nábřeží řeky Svitavy v místě nové pěší lávky spojující oba dva břehy a pobytových schodů, které slouží nejen jako místo pro setkávání a odpočinek, ale i jako protipovodňové opatření v případě nutnosti rozlivu vody. Podél řeky je navržen chodník s uličním stromořadím a možností přístupu až k hladině řeky Svitavy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Podklady k zadání

Výškopis a polohopis města Brna

Mapy města Brna. Dostupné z <http://www.brno.cz/mapy/>

další mapové portály:

<http://gis.brno.cz>

<http://up.kr-jihomoravsky.cz/>

<http://maps.google.com>

<http://www.mapy.cz>

<http://www.cuzk.cz/>

<http://www.ikatastr.cz/>

Historické fotografie. Dostupné z: <http://vilemwalter.cz/mapy/>

Historie Brna, zajímavosti. Dostupné z: <http://www.gotobrna.cz>

<http://www.wikipedia.cz>

UPMB – hlavní výkres, textová část

UAP – výkres limitů, využití území, problémový výkres

UPP – hluková mapa, mapa brownfields

ČUZK – katastrální mapa, majetkoprávní vztahy

Principy a pravidla územního plánování. Dostupné z: <http://www.uur.cz>

NEUFERT, Ernst. Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítko a cíle: příručka pro stavební odborníky, stavebníky, vyučující i studenty. 2. české vyd., (35. něm. vyd.). Praha: Consultinvest, 2000, 618 s. ISBN 80-901-4866-2.

PAVLÍČEK, Jan. Přednášky z předmětu TM51 – Dopravní urbanismus, 2016

SMĚLÝ, Martin. Přednášky z předmětu TM01 – Městské inženýrství I, 2016

Zákon č. 183/2006 Sb. - Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

ČSN 73 6110. Projektování místních komunikací. Praha: česky normalizační institut, 2006.

Stavba měst podle uměleckých zásad, Camillo Sitte, 2. české vydání, 2012, ÚÚR

Města pro lidi, Jan Gehl, 2012, Partnerství, o.p.s.

Život mezi budovami, Jan Gehl, 2000, Nadace Partnerství

Vlastní fotografie

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

aj	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
BO	plochy všeobecného bydlení
BP	bilancovaná plocha
cm	centimetr
č.	číslo
dB	decibel
GW	Greenway
ha	hektar
HPP	hrubá podlažní plocha
IAD	individuální automobilová doprava
IPP	index podlažní plochy
IZP	index zastavěné plochy
J	jih
jízd.	jízdní
Kč	Korun českých
kk	kuchyňský kout
km	kilometr
K-M-W	Krakov-Morava-Vídeň
KV	konstrukční výška
m	metr
m ²	metr čtvereční
M	měřítko
MHD	městská hromadná doprava
mil.	milion
min.	minuta
nám.	náměstí
nem.	nemocnice
NP	nadzemní podlaží
obyv.	obyvatel
OC	oblast církevní
OS	oblast školství, sportu a tělovýchovy
OV	oblast veřejné správy
P.	Panny
RS	plochy pro rekreaci a sportoviště
S	sever
Sb.	sbírky
SO	smíšené plochy obchodu a služeb
spol.	společnost
s. r. o.	s ručeným omezením
stol.	století
st.	století
sv.	světová
SV	světlá výška

v.	výška
VN	vysoké napětí
VZT	vzduchotechnika
ZAS	zásobování
ZP	zastavěná plocha
ZŠ	základní škola
Ø	průměr

OBSAH DOKUMENTACE

- 01 SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ, HISTORICKÝ KONTEXT
- 02 ANALÝZA ZELENĚ, ŘEKA SVITAVA
- 03 ANALÝZA DOPRAVY, HLUKOVÉ MAPY
- 04 ANALÝZA PODLAŽNOSTI, ANALÝZA FUNKČNÍHO ČLENĚNÍ
- 05 ÚZEMNÍ PLÁN, VLASTNICKÉ VZTAHY, NÁVRH ZMĚNY VYUŽITÍ ÚZEMÍ, SCHWARZPLAN
- 06 PROBLÉMOVÝ VÝKRES
- 07 URBANISTICKÁ KONCEPCE
- 08 NÁVRHOVÁ SITUACE, ŘEZOPOHLEDY
- 09 NÁVRHOVÁ SITUACE - SCHÉMA DOMŮ, DISPOZICE
- 10 URBANISTICKÁ SITUACE - FUNKČNÍ ČLENĚNÍ, URBANISTICKÉ BILANCE
- 11 URBANISTICKÁ SITUACE - DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ
- 12 URBANISTICKÁ SITUACE - VÝKRES ZELENĚ
- 13 URBANISTICKÝ DETAIL
- 14 VIZUALIZACE, FOTO FYZICKÉHO MODELU

OBSAH

01	TITULNÍ LIST
02	ZADÁNÍ VŠKP
03	ABSTRAKT V ČESKÉM A ANGL. JAZYCE, KLÍČOVÁ SLOVA V ČESKÉM A ANGL. JAZYCE
04	BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP PODLE ČSN ISO 690
05	PROHLÁŠENÍ AUTORA O PŮVODNOSTI PRÁCE
06	PODĚKOVÁNÍ
07	OBSAH
08	ÚVOD
09	PRŮVODNÍ ZPRÁVA
10	ZÁVĚR
11	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ
12	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ
13	SEZNAM PŘÍLOH
14	POPISNÝ SOUBOR ZÁVĚREČNÉ PRÁCE
15	PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY VŠKP

POPISNÝ SOUBOR ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Vedoucí práce Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.

Autor práce Bc. Petr Vrba

Škola Vysoké učení technické v Brně

Fakulta Stavební

Ústav Ústav architektury

Studijní obor 3501T014 Architektura a rozvoj sídel

Studijní program N3504 Architektura a rozvoj sídel

Název práce Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí

Název práce v anglickém jazyce Brno waterfront - rehabilitation of rivers and their surrounding areas

Typ práce Diplomová práce

Přidělovaný titul Ing. arch.

Jazyk práce Čeština

Datový formát elektronické verze PDF

Abstrakt práce Tématem diplomové práce „Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí“ je vytvořit urbanistický návrh v Brně Zábřdovicích na východním nábřeží řeky Svitavy. Úmyslem je využít potenciál daného území a nabídnout možnost lukrativního bydlení u řeky s obchodním parterem, službami, volnočasovým parkem včetně multifunkčního hřiště a především přístupu k řece Svitavě.

Řešené území, o rozloze 6,32 ha, je definované převážně ulicí Zábřdovickou a řekou Svitavou poblíž bývalého kláštera premonstrátů, který nyní slouží jako Vojenská nemocnice. V současnosti je území zastavěno převážně nízkopodlažními průmyslovými objekty se skladovací a expediční funkcí.

Navržená zástavba plynule navazuje svou strukturou na již existující objekty na východním i západním břehu řeky Svitavy v podobě čtyř až šesti podlažních bloků, které jsou pro tuto oblast charakteristické. Park se napojuje na revitalizované východní nábřeží řeky Svitavy v místě nové pěší lávky spojující oba dva břehy a pobytových schodů. Ty slouží nejen jako místo pro setkávání a odpočinek, ale i jako protipovodňové opatření v případě nutnosti rozlivu vody. Podél řeky Svitavy je navržen chodník s uličním stromořadím a možností přístupu až k hladině řeky Svitavy.

**Abstrakt práce
v anglickém
jazyce**

The theme of the diploma thesis "Brno waterfront - rehabilitation of the Brno rivers and their surroundings" is creating an urban proposal in Brno, Zábřovice, on the eastern waterfront of the Svitava river. The intention is to use the potential of the area and create the possibility of lucrative housing by river with a commercial ground floor, services, leisure time park with a multifunctional playground and easy direct access to the Svitava river.

The studied location, has an area of 6.32 hectares and is defined mainly by the Zábřovická Street and the Svitava River near the former Premonstratensian Monastery, which now serves as a Military Hospital. At present, the location has mainly low-floor industrial buildings with storage and expedition functions.

The proposed buildings relate to existing buildings on the east and west banks of the Svitava River. They have the form of four to six storey blocks, which are characteristic for this area. The park connects to the revitalized eastern embankment of the river at the site of a new footbridge that connects both river sides and stairs. They provide space for meetings and relaxation, but also serve as a flood control in the event of a water inflow. Along the Svitava River there is a sidewalk with street alleyways and access to the river.

Klíčová slova

Urbanismus, architektura, revitalizace, rehabilitace, brownfield, řeka Svitava, nábřeží, voda ve městě, přístup k řece, park, bloková struktura, město, pěší zóna, obytná zóna, ulice, stezka pro pěší, cyklotrasa, veřejný prostor, předprostor, kompozice, město, městská čtvrť, Brno, lávka, pobytové schody, promenáda, hřiště, sport, rekreace, parter, vnitroblok, hromadné parkování

**Klíčová slova
v anglickém
jazyce**

Urbanism, architecture, revitalization, rehabilitation, brownfield, Svitava River, waterfront, water in the city, river access, park, block structure, town, pedestrian zone, urban area, street, pedestrian walkway, Greenway, public space, front space, sitting stairs, promenade, playground, sport, recreation, parter, courtyard, collective parking

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY VŠKP

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 19. 5. 2017

Bc. Petr Vrba
autor práce